

Total number of printed pages-12

63/1 (SEM-6) GE2/PHLRG 6026

2024

PHILOSOPHY

Paper : PHLRG 6026

(Ethics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : Three hours

The figures in the margin indicate full marks for the questions.

1. Choose the correct answer : (any six)

$$1 \times 6 = 6$$

শুন্দি উত্তরটো বাচি উলিওৱা : (যিকোনো ছয়টা)

- (a) Who is the author of the book, *Groundwork of the Metaphysics of Morals* ?

Groundwork of the Metaphysics of Morals গ্রন্থখনৰ লিখক কোন?

- (i) J. S. Mill

জে. এছ. মিল

- (ii) Plato
প্লেটো
- (iii) Aristotle
এরিষ্টটল
- (iv) Immanuel Kant
ইমানুয়েল কান্ট
- (b) Niskamakarma means
নিষ্কামকর্মৰ অর্থ হল—
- (i) renunciation in action
কর্মত ত্যাগ
 - (ii) renunciation of action
কর্মৰ ত্যাগ
 - (iii) destruction of action
কর্মৰ বিনাশ
 - (iv) reap of fruits of action
কর্মৰ ফলভোগ
- (c) Non-violence, according to Gandhi means
গান্ধীৰ মতে অহিংসাৰ অর্থ হল
- (i) refrain from doing any physical injury
যিকোনো দৈহিক আঁঘাট কৰাৰ পৰা দুৰত থকা
 - (ii) avoidance of doing any mental injury
যিকোনো মানসিক আঁঘাট কৰাৰ পৰা আতৰত থকা
 - (iii) love
প্ৰেম
 - (iv) belief in God
ঈশ্বৰত বিশ্বাস
- (d) Kant's moral theory is known as
কান্টৰ নৈতিক মতবাদক জনা যায়
- (i) rigorism
কঠোৰতাবাদ
 - (ii) asceticism
সন্ত্যাসবাদ
 - (iii) rational utilitarianism
বৌদ্ধিক উপযোগিতাবাদ
 - (iv) hedonism
সুখ বাদ

(e) The term 'ethics' is derived from _____ language.

'ethics' শব্দটো _____ ভাষার পৰা উদ্ভৱ হৈছে।

(i) Latin

লোচিন

(ii) Greek

গ্ৰীক

(iii) English

ইংৰাজী

(iv) German

জাৰ্মান

(f) Compassion and forgiveness are the two important aspects of _____ ethical theory.

সহানুভূতি আৰু ক্ষমা হল _____ নৈতিক মতবাদৰ দুটা প্ৰধান দিশ।

(i) Aristotle's

এৰিষ্টলৰ

(ii) Kant's

কান্টৰ

(iii) M. K. Gandhi's.

এম. কে. গান্ধীৰ

(iv) Buddhist

বৌদ্ধৰ

(g) Ethics is _____ science.

নীতিশাস্ত্ৰ হল _____ বিজ্ঞান।

(i) normative

আদৰ্শনিষ্ঠ

(ii) positive

বস্তুনিষ্ঠ

(iii) descriptive

বৰ্ণণালীক

(iv) natural

প্ৰাকৃতিক

(h) How many Purusarthas are there in the Bhagavad Gita ?

ভাগবদ গীতাত পুরুষার্থ কিমান প্রকার আছে?

(i) One

এক

(ii) Four

চারি

(iii) Three

তিনি

(iv) Six

ছয়

(i) "We must honour the elder." This statement refers to

"আমি জ্যেষ্ঠজনক সন্মান করিব লাগে।"
এই উক্তিটোরে নির্দেশ করে

(i) conventional morality
পরম্পরাগত নৈতিকতা

(ii) reflective morality
প্রতিফলিত নৈতিকতা

(iii) deontological morality
কর্তব্যমূলক নৈতিকতা

(iv) hedonistic morality
সুখবাদী নৈতিকতা

(j) In which stage of Ashramadharma, an individual enters into household life ?

আশ্রমধর্মৰ কোনটো স্তরত ব্যক্তি এজনে সাংসারিক জীৱনত প্ৰৱেশ কৰে?

(i) Vanaprastha

বানপন্থ

(ii) Garhastha

গাৰহস্ত

(iii) Brahmacharya

ব্ৰহ্মচৰ্য

(iv) Sannyasa

সম্যাস

2. Answer **any five** of the following questions :
 $2 \times 5 = 10$

তলৰ যিকোনো পাঁচটা প্ৰশ্নৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) What is reflective morality?

প্রতিফলিত নৈতিকতা মানে কি?

(b) What are the two aspects of non-violence?

অহিংসাৰ দুটা দিশ কি কি?

(c) What is virtue according to Aristotle?

এরিষ্টলৰ মতে সৎগুণ কি?

(d) What do you mean by deontological ethics?

কর্তব্যমূলক নীতিশাস্ত্র মানে কি বুজা?

(e) State two differences between moral action and non-moral action.

নৈতিক আৰু নি-নৈতিক ক্ৰিয়াৰ দুটা পার্থক্য লিখা।

(f) Give example :

উদাহৰণ দিয়া :

(i) Descriptive Statement

বৰ্ণনাভূক বাক্য

(ii) Moral Statement

নৈতিক বাক্য

(g) Define normative science.

আদৰ্শনির্ণিত বিজ্ঞানৰ সংজ্ঞা দিয়া।

3. Answer **any six** of the following questions :
 $5 \times 6 = 30$

তলত দিয়া প্ৰশ্নসমূহৰ যিকোনো ছয়টাৰ উত্তৰ দিয়া :

(a) Write a note on well-being of Aristotle's virtue ethics.

এরিষ্টল সৎগুণ নৈতিকতাত পোৱা কল্যাণৰ (well-being) ধাৰণাটোৰ বিষয়ে এটা টোকা লিখা।

(b) What do you mean by 'duty for duty's sake'? Discuss after Kant.

'কৰ্তব্যৰ বাবে কৰ্তব্য' মানে কি বুজা? কান্টক ভিত্তি কৰি আলোচনা কৰা।

(c) Bring out the significance of Purusarthas, as found in Indian moral philosophy.

ভাৰতীয় নৈতিক দৰ্শনত পোৱা পুৰুষার্থৰ তাৎপৰ্য ব্যক্ত কৰা।

(d) What is the place of compassion in Buddhist ethics?

বৌদ্ধ নীতিশাস্ত্রত সহানুভূতিৰ স্থান কি?

(e) Write in brief on the nature of ethics.

নীতিশাস্ত্রত স্বৰূপ বা প্ৰকৃতিৰ বিষয়ে চমুকে লিখা।

- (f) How does the statement of fact differ from the statement of value? Discuss with reference to 'is-ought' controversy.

তথ্য-বিষয়ক বাক্যসমূহ মূল্য-বিষয়ক বাক্যৰ পৰা কিদৰে
প্ৰথক? 'is-ought' বিতৰ্কৰ আলমত আলোচনা কৰা।

- (g) What is consequentialism? Discuss briefly.

পৰিণতিবাদ মানে কি? চমুকে আলোচনা কৰা।

- (h) What is 'Varnasrama-dharma'? Bring out the importance of 'Varna-dharma' in Indian ethics.

বৰ্ণশ্ৰম-ধৰ্ম মানে কি? ভাৰতীয় নৈতিকতাত বৰ্ণ-ধৰ্মৰ
গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

- (i) How does Mahatma Gandhi relate non-violence (ahimsa) with truth (satya)? Discuss.

মহাত্মা গান্ধীয়ে অহিংসাৰ লগত কিদৰে সত্যৰ সম্পর্ক
স্থাপন কৰিছিল? আলোচনা কৰা।

- (j) What is the difference between conventional morality and reflective morality? Discuss.

প্ৰতিফলিত নৈতিকতা আৰু পৰম্পৰাগত নৈতিকতাৰ
মাজত কি পাৰ্থক্য আছে? আলোচনা কৰা।

4. Answer the following questions : (any two)

$$10 \times 2 = 20$$

তলৰ প্ৰশ্ন সমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো দুটো)

- (a) Explain and examine J. S. Mill's theory of utilitarianism as a moral standard.

নৈতিক মানদণ্ড হিচাপে জে. এচ. মিলৰ উপযোগিতাবাদী
মতবাদটো আলোচনা কৰা।

- (b) "The moral law is categorical imperative." Examine the statement after Kant.

"নৈতিক নিয়ম হল এক চতুর্থীন আদেশ।"
কান্টক অনুসৰণ কৰি উক্ষিতো আলোচনা কৰা।

- (c) Explain the basic moral principles of Buddhist philosophy.

বৌদ্ধ দৰ্শনৰ মুখ্য নৈতিক নিয়মসমূহ আলোচনা কৰা।

- (d) Explain the importance of well-being and golden mean in Aristotle's virtue ethics.

এৰিষ্টটলৰ সৎগুণ নৈতিকতাৰ কল্যাণ আৰু সোনালী
পথৰ ধাৰণাদুটাৰ গুৰুত্ব আলোচনা কৰা।

5. Answer the following questions : (*any one*)

$$14 \times 1 = 14$$

তলৰ প্ৰশ্নসমূহৰ উত্তৰ দিয়া : (যিকোনো এটা)

- (a) What are the fundamental questions of ethics ? Discuss in detail.

নীতিশাস্ত্ৰৰ মৌলিক প্ৰশ্নসমূহ কি কি ? বহলাই আলোচনা কৰা।

- (b) Explain the concept of 'Niskamakarmayoga' of 'Bhagavad Gita'.

ভাগবদ গীতাৰ 'নিষ্কাম কৰ্মযোগ' ধাৰণাটো ব্যাখ্যা কৰা।

- (c) Critically explain Immanuel Kant's ethical theory.

ইমানুেল কান্টৰ নৈতিক মতবাদৰ সমালোচনাত্মক ব্যাখ্যা আগবঢ়োৱা।
